

Būtinosios medicinos pagalbos teikimas: kokiais atvejais skubi medicinos pagalba teikiama nedelsiant?

1 kategorija

- Esamas ar gresiantis širdies ir (ar) kvėpavimo sustojimas. Pacientas po gaivinimo.
- Kvėpavimo dažnis (toliau – KD) < 10 kartų per minutę
- KD >29 kartai per minutę.
- Sistolinis arterinis kraujospaudimas (toliau – AKS) < 80 mmHg.
- Sąmonės praradimas ir nereagavimas į skausmą arba reakcija pagal Glazgo komų skale (toliau – GCS) < 9 balai.
- Viso kūno traukuliai.
- Intraveninis vaistų arba narkotikų perdozavimas, sukėlęs hipoventiliaciją ir hemodinamikos sutrikimą.
- Ūminis cheminis akių pažeidimas.

2 kategorija

- Ūmus, gyvybei grėsmingas kvėpavimo ir (ar) kraujotakos sutrikimas.
- Ūmus didelio krauko kieko (25 procentų cirkuliuojančio krauko kieko arba daugiau) netekimas.
- Labai stiprus / nepakeliamas skausmas dėl jvairių priežasčių, kai skausmo intensyvumas vertinamas 9–10 balų pagal dešimties balų skalę.
- Hipoglikemija arba hiperglikemija, kai gresia pavojus išsvystyti hipoglikeminei komai, diabetinei ketoacidozei arba hiperosmoliarinei hiperglikemijai.
- Karščiavimas, kai yra klinikinių sepsio požymių (ne mažiau kaip du iš šių požymių: KD > 22 kartai per minutę,
- AKS < 100mmHg, bet kokio lygio sąmonės sutrikimas). Bendras kūno atšalimas, kai temperatūra < 36 oC.
- Sunki trauma.
- Didelės rizikos anamnezė:
 - didelio raminamųjų medžiagų kieko suvartojimas ar kitos kilmės toksinių medžiagų suvartojimas;
 - kitas gyvybei pavojingas apsinuodijimas;
 - gyvybei pavojingas aplinkos faktorių poveikis (generalizuota alerginė reakcija).
- Psichikos ir elgesio sutrikimai:
 - agresija arba smurtas, keliantys grėsmę pačiam pacientui ir aplinkiniams;
 - intensyvus psichomotorinis sujaudinimas, kai reikalingas fizinis asmens laisvės suvaržymas dėl grėsmės sau ar aplinkiniams.

3 kategorija

- Hipertenzinė krizė su greitai progresuojančiais širdies-kraujagyslių ir (ar) centrinės nervų sistemos pažeidimo požymiais.
- Vidutinio sunkumo nukraujavimas su klinikiniais požymiais dėl bet kokios priežasties.
- Mieguistumas, sulėtėjusi reakcija dėl bet kokios priežasties (pagal GCS < 13 balų).
- Oksigenacija < 90 procentų.
- Besikartojantys traukuliai, užfiksuoti per pastarąsias 12 valandų.
- Besikartojantis vėmimas ir (ar) viduriavimas esant sisteminėi intoksikacijai.
- Ūmi dehidratacija.
- Galvos trauma ir trumpalaikis sąmonės netekimas.
- Stiprus skausmas, vertinamas 6–8 balais pagal dešimties balų skalę, kai reikia skubiai numalšinti skausmą.
- Ūmi židininė neurologinė simptomatika.
- Galūnės trauma, dėl kurios sutriko kraujotaka.
- Psichikos ir elgesio sutrikimai:
 - mėginimas nusižudyti ar tokio poelgio grėsmė;
 - ūmios psichozės;
 - sunki psichologinė trauma, sukelianti elgesio sutrikimus;
 - sunki depresija;
 - ryškus psichomotorinis sujaudinimas.
- Kiauryminis akies sužalojimas ar ūmus visiškas regėjimo netekimas.

4 kategorija

- Karščiavimas > 39 oC, nepraeinantis vartojant geriamuosius vaistus ilgiau kaip 24 valandas.
- Ūmus per pastarąsias 48 valandas atsiradęs širdies ritmo (supraventrikulinė tachikardija, prieširdžių virpėjimas, prieširdžių plazdėjimas, plačių kompleksų tachikardija) ar laidumo (II–III laipsnio AV blokada, atrioventrikulinis ritmas) sutrikimas.
- Šlapimo sulaikymas, anurija, dializuojamo paciento komplikacijos: A/V šunto trombozė, dializinio kateterio iškritimas / trombozė / disfunkcija.
- Sunki abstinencijos būklė, galinti komplikuotis dėl rizikos veiksniių (anamnezėje būta psichozių, traukilių; gali komplikuotis dėl gretutinių ūmių ir létinių ligų; kompulsyvus psichoaktyviųjų medžiagų potraukis).
- Pasiutusių ar galimai pasiutusių gyvūnų jkandimai, jdrėskimai, apseilėjimai.
- Kitos traumos (nenurodytos 2 ir 3 kategorijose) ir nelaimingi atsitikimai, jvykę per pastarąsias 48 valandas, esant didėjančiam tynimui, stiprėjančiam funkcijos sutrikimui.
- Erkių įsisiurbimas.
- Veido ir žandikaulių srities pūliauvimas.
- Dirbtinai suformuotų stomų sutrikimai (kai reikia jas pakeisti ar atkimšti).
- Negausus kraujavimas iš makštės arba pilvo skausmas nėštumo metu.
- Komplikacijos po medicininės intervencijos (iširusi siūlė, pūlingos išskyros, didėjantis tynimas, nepakankama imobilizacija), atsiradusios iki 48 val. po procedūros arba išrašymo iš stacionarinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos.
- Svetimkūniai audiniuose arba natūraliose kūno angose / kūno ertmėse, atsiradę per pastarąsias 48 valandas.